

Vejledning om planlægning og afholdelse af lukkedage

(Revideret januar 2021)

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog den 17. december 2008 politikken for lukkedage i dag- og fritidstilbud. Børne- og Ungdomsudvalget vedtog den 12. januar 2011 en revision af politikken, herunder at grænsen for lavt fremmøde defineres ved, at maksimalt 45 % af det samlede antal børn forventes at have behov for pasning.

Vejledningen gælder for alle selvejende og kommunale institutioner på 0-18-årsområdet i Københavns Kommune.

1. Retningslinjerne for afholdelse af lukkedage

Oversigt

	Maksimale antal lukkedage	Skal der tilbydes alternativ pasning?
0-9 år	7	Ja
10-18 år	10	Nej

For 0-9-års dagtilbud gælder det, at:

- Der må afholdes op til 7 lukkedage om året.
- Den 5. juni (Grundlovsdag) og den 24. december (juleaftensdag) skal alle dagtilbud og KKFO'er holde lukket. På disse to dage er dagtilbuddet ikke forpligtet til at stille et alternativt pasningstilbud til rådighed, og de tæller derfor ikke som lukkedage. Disse to dage kan ikke flyttes til andre datoer, heller ikke selvom de falder i en weekend. De weekendåbne institutioner kan vælge ikke at afholde disse to lukkedage, hvis de falder i en weekend.
- De 7 frivillige lukkedage kan kun placeres på dage, hvor fremmødet af børn er lavt. Lavt fremmøde defineres ved, at maksimalt 45 % af det samlede antal børn forventes at have behov for pasning. Det er ledelsens ansvar, at vurderingen er saglig og afspejler forældrenes reelle pasningsbehov.
- Lukkedagene fastsættes i forældrebestyrelsen
- Specialinstitutioner er ikke omfattet af retningslinjerne for lukkedage.
- Basispladser er ikke omfattet af lukkedage. I institutioner med basispladser, er det kun basispladسدelen, der ikke er omfattet af lukkedage. Den resterende del af institutionen er omfattet af bestemmelserne om lukkedage. Basispladser kan holde lukkedage, hvis ingen af familierne har behov for pasning.

For 10-18 års klubtilbud gælder det, at:

- Der må afholdes op til 10 lukkedage om året.
- Klubberne vælger selv, hvor disse skal placeres.

- Klubber skal ikke stille alternativ pasning til rådighed.
- Specialinstitutioner og basispladser er ikke omfattet af lukkedage.

1.1 Definition af en lukkedag

Lukkedage defineres som almindelige hverdage, hvor et dagtilbud holder helt eller delvist lukket. Almindelige hverdage er alle dage undtagen lørdage, søndage og helligdage samt den 5. juni (Grundlovsdag) og den 24. december (juleaftensdag).

Der er også tale om lukkedage, hvis der for eksempel afholdes pædagogiske dage for hele personalet, eller der foregår andre aktiviteter, som betyder, at et barn ikke kan passes i den institution eller enhed, som barnet er optaget i, og barnet derfor henvises til alternativ pasning.

Udflugter med børnene eller aktiviteter udenfor institutionen beregnes *ikke* som lukkedage, så længe disse aktiviteter helt eller delvist varetages af den institution som barnet er optaget i, og barnet passes af pædagogisk personale, som er tilknyttet denne institution. Det betyder at man f.eks. i ferieperioder kan samle børnene på en af klyngens/netværkets institutioner eller planlægge at opholde sig andre steder (f.eks. en park, en legeplads, et museum etc.), så længe aktiviteterne varetages af den institution, barnet er optaget i, og barnet passes af pædagogisk personale, som er tilknyttet denne institution.

1.2 Kriterier for lavt fremmøde

Der må kun holdes afholdes lukkedage på dage med lavt fremmøde – det vil sige på dage, hvor mange forældre i forvejen holder fri, og hvor der derfor kun er få børn med pasningsbehov. Det kan for eksempel være mellem jul og nytår eller på den indeklemte fredag efter Kristi Himmelfartsdag eller i skoleferierne.

I Københavns Kommune defineres lavt fremmøde ved, at maksimalt 45 % af det samlede antal børn forventes at have behov for pasning.

Forældrene skal orienteres om kriterierne for lavt fremmøde. Der er udarbejdet en skabelon til et orienteringsbrev til forældrene, som kan bruges af institutionerne. Skabelonen ligger på opgaveportalen.

Vurderingen af fremmødeprocenten foretages i den enkelte enhed eller institution, og kan basere sig på erfaringer fra tidligere år, input fra forældrebestyrelsen, forældremøder m.v. Pasningsbehovet kan også afdækkes ved at spørge samtlige forældre. Forældrene skal spørges på en måde, så de får mulighed for at angive deres reelle pasningsbehov, og ikke føler sig presset til at holde deres børn hjemme. Forvaltningen har udarbejdet en skabelon til at afdække pasningsbehovet i forældregruppen, som institutionen kan vælge at bruge. Skabelonen ligger på opgaveportalen.

I dagtilbud 0- 6 år og klubtilbud 10 – 18 år er det klyngeledelsens/ledelsens ansvar, at vurderingen af, om der er lavt fremmøde på de ønskede lukkedage, er saglig, og er foretaget på en sådan måde, at den afspejler forældrenes reelle pasningsbehov.

På baggrund af denne vurdering fastsættes lukkedagene i forældrebestyrelsen.

På KKFO'er er det skoleledelsens/KKFO lederens ansvar, at vurderingen af, om der er lavt fremmøde på de ønskede lukkedage, er saglig, og er foretaget på en sådan måde, at den afspejler forældrenes reelle pasningsbehov.

På baggrund af denne vurdering fastsættes lukkedagene i skolebestyrelsen.

Hverken forældrebestyrelsen eller skolebestyrelsen har mandat til at placere lukkedage, der ikke er i overensstemmelse med retningslinjerne.

Gode råd til dialogen med forældre om lukkedage

- Informer alle forældrene om kriterierne for at afholde en lukkedag
- Oplys altid forældrene om muligheden for alternativ pasning, brug f.eks. skabelonen til forældrebreve om lukkedage på opgaveportalen, og brug hjemmeside og nyhedsbreve.
- Giv forældrene mulighed for at tilkendegive deres pasningsbehov på en afkrydsningsliste eller en seddel som kan afleveres til personalet. Giv dem evt. mulighed for at være anonyme i forhold til de andre forældre.
- Forældrene må ikke opleve at blive overtalt eller presset til at holde deres barn hjemme.

1.3 Alternative pasningsmuligheder

Når der afholdes lukkedage på 0-9 års-området, skal kommunen stille et alternativt pasningstilbud efter dagtilbudslovens regler til rådighed for barnet. Forældrene skal til enhver tid kunne benytte sig af tilbuddet om alternativ pasning.

Forpligtelsen til at stille et alternativt pasningstilbud til rådighed gælder ikke, når dag- eller fritdstilbuddet holder lukket i weekender, på helligdage, samt den 5. juni (Grundlovsdag) og den 24. december (juleaftensdag).

Forældrene skal orienteres skriftligt om tilbuddet om alternativ pasning.

For det *kommunale* område gælder:

Tilbuddet om alternativ pasningsmulighed koordineres i udgangspunktet internt i den enkelte klynge.

Det er klyngelederens ansvar, at alle familier med behov, tilbydes alternativ pasning.

KKFO'erne skal koordinere tilbuddet om alternativ pasning områdevist. De steder, hvor det giver mening at koordinere med en klynge eller et netværk, skal dette ske. Områdechefen skal orienteres, og medvirke til at sikre, at der stilles et alternativt pasningstilbud til rådighed.

For det *selvejende* område gælder:

Tilbuddet om alternativ pasningsmulighed koordineres i udgangspunkt i det enkelte netværk eller selvejende klynge.

Det er lederen af den enkelte enheds ansvar, at alle familier med behov, tilbydes alternativ pasning. Områdechefen skal orienteres, og medvirke til at sikre, at der stilles et alternativt pasningstilbud til rådighed.

For både selvejende institutioner, klynger og KKFO'er er der mulighed for at koordinere på tværs, hvis det ønskes. Hvis tilbuddet om alternativ pasning bliver koordineret på tværs af klynger/netværk, skal det ske i samråd med områdechefen.

Der skal tilbydes alternativ pasning i nærheden af barnets normale institution.

1.3.1 Dagplejen

Dagplejen koordinerer den alternative pasning på de enkelte dagplejekontorer. Den alternative pasning finder sted hos en dagplejer i eget hjem, i gæstehus, eller i en flerbørnsdagpleje.

Dagplejere i eget hjem er alene forpligtet til at varetage pasning i eget hjem.

1.3.2 Principper for tilbud om alternativ pasning

Tilrettelæggelsen af den alternative pasning skal ske under hensyn til dagtilbudslovens formålsbestemmelse. Det skal sikres, at også det alternative pasningstilbud tilgodeser børnenes behov for stabile og trygge rammer i deres dagtilbud og familiernes muligheder for at få deres hverdag til at hænge sammen.

1.3.3 Stamkortoplysninger

Børnenes stamkort skal følge barnet over i det alternative pasningstilbud. Det er ledelsens ansvar at sikre, at barnets stamkort opbevares, der hvor barnet bliver passet.

1.4 Placering af lukkedage

Placeringen af de 7 mulige lukkedage fastsættes i forældrebestyrelsen. I KKFO'erne fastlægges lukkedagene i skolebestyrelsen. Forældrebestyrelsen og skolebestyrelsen har ikke har mandat til at placere lukkedage, der ikke er i overensstemmelse med retningslinjerne. Det er klyngelederens/lederens/skoleledelsens ansvar at lukkedagene er placeret på dage, hvor der i forvejen er tale om lavt fremmøde - se mere herom i afsnit 1.1.

1.5 Varsling af lukkedage

Forældre skal skriftligt varsles om lukkedage mindst tre måneder i forvejen. Forældrene skal samtidig med varslingen skriftligt informeres om retningslinjerne for placeringen af lukkedagene og tilbuddet om alternativ pasningsmulighed. Der er udarbejdet en skabelon til et orienteringsbrev til forældrene, som kan bruges af institutionerne. Skabelonen ligger på opgaveportalen.

1.6 Indberetning af lukkedage

Hvert år omkring årsskiftet vil lederne blive bedt om at indberette de planlagte lukkedage for det kommende år. Opsamlingen foregår områdevist, og institutionerne vil blive orienteret herom fra deres områdeforvaltning. Oplysningerne om institutionernes lukkedage vil blive lagt på Københavns Kommunes hjemmeside.

Der vil ved tilsynsbesøget blive fulgt op på, om lukkedagene afholdes i overensstemmelse med retningslinjerne.

1.7 Særligt omkring d. 1. maj

Den 1. maj er en hel fridag for alle kommunalt ansatte jf. kommunalt cirkulære¹; for alle ansatte i selvejende institutioner regnes dagen som en fridag, hvor der er aftalt lokal kutyme. Hvis institutionen ønsker at afholde en lukkedag på denne dag, skal planlægningen ske ifølge retningslinjerne. Institutionen kan kun holde lukket, hvis der vil være lavt fremmøde (jævnfør afsnit 1.1), og hvis dagen er varslet blandt forældrene minimum 3 måneder i forvejen (jævnfør afsnit 1.4).

2. Ferieafholdelse og fridage for medarbejdere

Fastlægges lukkedage på dage, hvor det pædagogiske personale allerede har fri i henhold til kommunalt cirkulære, overenskomst eller kutyme kan dette ske uden varsel. Den 1. maj er en hel fridag jf. kommunalt cirkulære²; for ansatte på selvejende institutioner regnes dagen som en fridag, hvor der er aftalt lokal kutyme. For kommunalt ansatte er den 5. juni (Grundlovsdag) er en

¹ Cirkulære nr. 22 af 17.9.1965 bilag 3

² Cirkulære nr. 22 af 17.9.1965 bilag 3

halv fridag, dvs. fra kl. 12 jf. kommunalt cirkulære³; for ansatte på selvejende institutioner regnes dagen som en halv fridag, hvor der er aftalt lokal kutyme.

Jf. overenskomsten⁴ er juleaftensdag for kommunalt ansatte pædagoger fridag - og for kommunalt ansatte pædagogmedhjælpere indregnes dagen som arbejdsdag i henhold til

Hvis der ikke kan afholdes lukkedage på dage hvor det pædagogiske personale allerede har fri jf. ovenstående, skal der indkaldes personale eller vikarer til at bemande institutionen. Fastlægges lukkedage på almindelige arbejdsdage skal lukning varsles over for medarbejderne senest 1 måned forinden i henhold til ferieaftalen⁵.

³ Cirkulære nr. 22 af 17.9.1965 bilag 3

⁴ 5-60.01 protokollat 3 § 17, stk.1

⁵ Ferieaftalen § 11, stk. 2